

Rapportering af bæredygtighed

- Hvorfor skal du dokumentere og rapportere din virksomheds bæredygtige udvikling?

Forfatter

Rasmus Berg, Specialkonsulent, Strategi & Vækst

At måle, dokumentere og rapportere på en virksomheds bæredygtighed – hvad betyder det? Og hvorfor skal du som landmand måle, dokumentere og rapportere på din virksomheds bæredygtige udvikling? Læs med her om hvorfor den finansielle sektor og en landmand anbefaler at gøre netop dette, hvordan man kan gøre og en vigtig overvejelse fra en landmand der arbejder med det.

Hvorfor skal du som landmand dokumentere og rapportere på din bæredygtige udvikling?

Hvorfor skal du som landmand dokumentere og rapportere på din virksomheds bæredygtige udvikling? Svaret er på samme tid både simpelt og komplekst at besvare.

Det simple svar, er at en professionel ledelse af en virksomhed i dag, indebærer at man arbejder struktureret med at dokumentere og rapportere på sin virksomhed og dens aktiviteter. Det er en central del af at udvikle og optimere din virksomhed, at du kan træffe beslutninger som er funderet i valide data og ikke alene mavefornemmelser. Jo mere struktur man desuden får sat på denne proces, jo mere motiverende oplever flere landmænd det, som eksempelvis Bertel Hestbjerg, ejer af Hestbjerg Økologi:

"Jo mere struktur, tal og data man får sat på det, jo mere lyst får vi til at arbejde med det. At få det dokumenteret med tal og score viser retningen for vores arbejde og virksomhed".

Det mere komplekse svar, er at det er en del af at fremtidssikre din virksomhed. Fremtidens landbrugs-virksomheder, er virksomheder som dokumenterer og rapporterer på sin bæredygtige udvikling – præcis ligesom større virksomheder i andre brancher gør det i dag. Men hvorfor gør de så dét? Anne-Louise Thon Schur, Stifter af SDG Invest, der er en kapitalforening der investerer i bæredygtige virksomheder verdenen over, fortæller hvorfor andre virksomheder dokumenterer og rapporterer på deres bæredygtige virksomheder:

"Det gør de simpelt nok, fordi de bliver målt og vurderet på dét. Det er af deres investorer, af lovgivere, forbrugere og andre interessenter, og det er ikke kun på profit, men også på deres på virkning på planet og people"

Med andre ord, så er det i fremtiden ikke nok kun at have en god økonomisk performance og profit, din virksomhed skal også have en positiv, eller minimal, påvirkning på planeten og menneskene – og du skal kunne dokumentere dét og rapportere det til dine interessenter. Eksempelvis vil lovgivning fra EU og dets store arbejde med Taksonomien, stille krav til hvad du som landmand skal dokumentere.

Betyder det så, at hvis du dokumenterer og rapporterer på din virksomheds bæredygtige udvikling, at du eksempelvis kan forvente en billigere finansiering? Nej, ikke nødvendigvis, men det er en del af fremtidens krav til landbrugsvirksomhederne som Pernille Stenstrup Landbrugschef i Danske Bank her siger:

"I fremtiden vil finansieringen, og pengene, flyde den vej hvor det er grønnere. Det er en adgangsbillet til de grønne produkter der findes i den finansielle verden og dem kommer der flere af. Og for at få adgang til disse, så kræver det altså at man kan dokumentere ens bæredygtige udvikling".

Hvordan kan man dokumentere og rapportere på sin virksomheds bæredygtige udvikling?

Først og fremmest, så dokumenterer og rapporterer langt størstedelen af danske landmænd allerede på deres bæredygtige udvikling, eksempelvis via Arlas 'Klimatjek' som skal *"opbygge et af verdens største sæt af eksternt verificerede klimadata fra mælkeproduktion"*¹ eller Danish Crowns 'klimakontrol' som er en del af deres bæredygtighedsprogram².

Derudover findes der også et væld af analyser, certificeringer, standarder og lignende metoder og værktøjer som til fælles har at de til en vis grad dokumentere en virksomheds bæredygtighed udvikling, samt gør det muligt at rapportere resultatet. I flere tilfælde anvises også forslag til handlinger, der kan forbedre og understøtte virksomhedens bæredygtige udvikling.

De forskellige metoder og redskaber, har alle deres styrker og svagheder, ligesom indholdet og tilgangen som oftest kan diskuteres fagligt. Inden du benytter dig af et af disse, er det derfor en god idé at overveje følgende:

- Hvad er dit formål med at dokumentere og rapportere på din virksomheds bæredygtige udvikling?
- Hvad vil du bruge det til? Er det for at skabe en positiv udvikling i din virksomhed, skal det give markedsadgang eller er der nogle interessenter der efterspørger det?
- Hvor mange ressourcer vil du lægge i det? Tid og penge. De forskellige metoders pris er meget varierende, ligesom tiden du skal lægge i arbejdet varierer.

Grundlæggende er det centralt, at du tager stilling til hvilke områder og parameter, du gerne vil dokumentere og rapportere din virksomheds bæredygtige udvikling på. Det kan du gøre via en lang rapport med mange parametre, men det kan også være det er på 3-5 nøgle parameter du vil dokumentere og rapportere din virksomheds bæredygtige udvikling inden for. Længere nede er der beskrevet en række centrale områder. En simpel måde at rapportere på, som du kan lade dig inspirere af er Ledelsesberetningen, som kan hentes [her](#) (Link til ledelsesberetningen).

Til inspiration, er der nedenfor kort beskrevet tre eksempler på hvordan du kan dokumentere og rapportere din virksomheds bæredygtige udvikling: 1) RISE, som er meget landbrugs-nært, 2) ESG, som primært er noget mellemstore og store virksomheder bruger og 3) FNs 17 Verdensmål, som dokumenterer og rapporterer på den helt store samfundsmæssige klinge.

RISE:

RISE er et program, der ved hjælp af landmandens svar på en lang række spørgsmål, måler bæredygtigheden på 50 forskellige indikatorer fordelt på ti temaer. Resultatet tegnes ind i et ti-kantet 'spindelvæv'. Jo tættere på spindelvævet yderkant, bedriftens resultat ligger, jo mere bæredygtig er den.

RISE-analyser udbydes af flere rådgivningsvirksomheder i landbruget. Du kan læse mere om det her: <https://www.seges.dk/da-dk/fagomraader/oekologi/cases/baeredygtighed-testes-i-nyt-program>

ESG

ESG, står for **E**nvironmental (miljø), **S**ocial (sociale forhold) og **G**overnance (virksomhedsledelse), og er en måde at opgøre bæredygtighed – meget lig tankegangen med de 3 bæredygtige bundlinjer (den økonomiske, den sociale og den miljømæssige). Det er altså en måde at opgøre en virksomheds bæredygtighed på.³

¹ <https://www.arla.dk/artikler/klimatjek-satter-turbo-pa-co2-reduktionen/>

² <https://www.danishcrown.com/da-dk/baeredygtighed/klima-og-miljoehensyn/>

³ <https://www.nordea.com/en/sustainability/sustainable-business/what-is-esg/>

Mange store virksomheder, bl.a. børsnoterede virksomheder, som er forpligtet til at afrapportere deres samfundsansvar jf. årsregnskabslovens § 99 a og b, tager ofte afsæt i ESG.⁴ Men flere og flere mellemstore virksomheder gør ligeså, hvorfor du måske kan blive inspireret. Du kan læse mere her, om hvilke ESG-nøgletal store børsnoterede virksomheder rapporterer på: <https://www.fsr.dk/analyse-esg-noegletal-i-store-virksomheders-rapportering>

FNs 17 Verdensmål

"Verdensmålene udgør 17 konkrete mål og 169 delmål, som forpligter alle FN's 193 medlemslande til helt at afskaffe fattigdom og sult i verden, reducere uligheder, sikre god uddannelse og bedre sundhed til alle, anstændige jobs og mere bæredygtig økonomisk vækst."

Verdensmålene, og især dem alle 17, kan ved første møde virke fjernt og langt fra en dansk landbrugsvirksomhed. Men danske landbrugsvirksomheder bidrager til flere af disse, som du bl.a. kan se i denne video (Link til video: <https://lf.dk/viden-om/b%c3%a6redygtighed/foedevareklyngens-indspil-til-handlingsplan/download-vores-bidrag#>)

Du kan bruge verdensmålene til at dokumentere og specielt rapportere og formidle, hvordan din virksomhed bidrager til løse en række globale udfordringer.

Du kan læse mere her: <https://www.verdensmaalene.dk/fakta/verdensmaalene>

Hvad skal/kan/bør man rapportere på?

Men hvad er det så man skal dokumentere og rapportere? Der er ikke ét entydigt svar til dette, men der er nogle områder og parameter der nævnes oftere end andre.

Først og fremmest skal det dog være parameter og områder som giver værdi. Det kan være for dig som ejerleder, driftsleder eller medarbejder. Det kan også være at det giver nogle af dine interessenter værdi. Så før du går i gang, bør du overveje dette nøje.

Der er dog nogle områder der nævnes oftere end andre. Klimaforandringer, klimahandling og klimastrejke er ord og emner der går igen i samfundet og ligeså i erhvervet som Anne-Louise Thon Schur fortæller:

"Reduktioner på udledning af klimagasser er der hvor vi starter"

Af andre områder, som nævnes af flere som vigtige i dag og endnu vigtigere i fremtiden, er bl.a.:

- Virksomhedens ledelse
- Arbejdsforhold og medarbejderhåndtering
- Miljøpåvirkning og cirkulær økonomi
- Natur og biodiversitet

En overvejelse fra en landmand

Men hvad kan man så bruge dokumentationen og rapportering af virksomhedens bæredygtige udvikling til? Bertel Hestbjerg mener at man skal sammenligne det med karakter(ræset) i folkeskolen:

"Det er lidt ligesom med karakterer i folkeskolen, som det er med at blive dygtigere og mere bæredygtig. Man skal ikke gøre det for scorens skyld alene – men fordi man vil blive bedre. Ligesom i folkeskolen, her skal man jo gerne knokle for at blive klogere – og ikke kun for at få en bedre karakter".

⁴ <https://www.pwc.dk/da/services/sustainability/esg/virksomheder.html>

*SEGES - Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N*

T: +45 8740 5000 - F: +45 8740 5010 - E: info@seges.dk

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov. SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende notatets informationer.